

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๙

เทศบาลตำบลปรางค์กู่

อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ

๑. บทนำ

เทศบาลตำบลปรางค์กู๋ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐ ให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล จึงตระหนักถึงความสำคัญต่อเรื่องดังกล่าว และพร้อมส่งเสริมการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อไม่ให้เกิดความเสี่ยงและปัญหาขึ้นภายในหน่วยงาน จึงได้ดำเนินการวิเคราะห์ และประเมินความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนที่อาจจะก่อให้เกิดการทุจริตและการประพฤติมิชอบภายในหน่วยงาน เพื่อเป็นกรอบในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานของหน่วยงาน

๒. หลักการและวัตถุประสงค์

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มี การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้

๒.๑ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เข้าใจจุดเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดการทุจริต
๒. ปรับปรุงกลไกการทำงาน เพื่อยับยั้งการทุจริต และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ของ รัฐตรวจสอบได้
๓. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐมีการบริหารราชการด้วยความโปร่งใสเป็นธรรม
๔. เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย

๒.๒ นิยามความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิด การทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต

๒.๓ กรอบในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

- Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
- Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาแสนั้นแก่ผู้บริหาร
- Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนพฤติกรรมที่ เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไป มีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริต เข้ามาได้อีก
- Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่อง ประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าใน อนาคต (Unknown Factor)

๒.๔ ประเภทของความเสียหายการทุจริต

ด้านที่ ๑ ความเสียหายการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต

ด้านที่ ๒ ความเสียหายการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่

ด้านที่ ๓ ความเสียหายการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๓. การประเมินความเสียหายการทุจริต

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เทศบาลตำบลปรางค์กู๋ ได้ทำการคัดเลือกกระบวนการงาน การพิจารณาผลการจัดซื้อจัดจ้าง ทำการประเมินความเสียหายการทุจริตเพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เพื่อสร้างมาตรการในป้องกันและลดโอกาสการทุจริตจากการปฏิบัติงาน(Operational Risk) โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสที่จะเกิด(Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงและผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น

๓.๑ เกณฑ์การประเมินความเสียหายการทุจริต กระบวนการของเทศบาลตำบลปรางค์กู๋

๑. การรับโอนข้าราชการ

๒. การพิจารณาผลการจัดซื้อจัดจ้าง

๓. การรับชำระเงินค่าธรรมเนียมและการออกใบเสร็จรับเงิน

๑.เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	เหตุการณ์อาจเกิดขึ้น ตั้งแต่ ๔ ครั้งขึ้นไป ต่อปี
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน ๓ ครั้ง ต่อปี
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน ๒ ครั้ง ต่อปี
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน ๑ ครั้ง ต่อปี
๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

๒.ผลกระทบ (Impact)

ผลกระทบ (Impact)	
๕	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

๓.ระดับความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ x ๑ = ๕)	สูง (๕ x ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ x ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ x ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ x ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ x ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ x ๒ = ๘)	สูง (๔ x ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ x ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ x ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ x ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ x ๒ = ๖)	ปานกลาง (๓ x ๓ = ๙)	สูง (๓ x ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ x ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ x ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ x ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ x ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ x ๔ = ๘)	สูง (๒ x ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ x ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ x ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ x ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ x ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ x ๕ = ๕)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ (น้อยกว่า ๕ คะแนน)
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๕ - ๙ คะแนน)
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง (๑๐ - ๑๔ คะแนน)
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก (๑๕ คะแนน ขึ้นไป)

๓.๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตและการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต โดยการระบุรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานกระบวนการ มีดังนี้

การพิจารณาผลการจัดซื้อจัดจ้าง

ประเภทด้านความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ โดยการค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (UnknownFactor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมติฐานหรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information)

การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

เทศบาลตำบลปรางค์กู๋ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เทศบาลตำบลปรางค์กู๋ ได้ทำการคัดเลือกกระบวนการดำเนินงาน ดังนี้ **การพิจารณาผลการจัดซื้อจัดจ้าง** มาทำการ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เพื่อสร้างมาตรการในป้องกัน และการลดโอกาสการทุจริตจากการปฏิบัติงาน (Operational Risk) โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาส ที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงและผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น

ในการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตได้ประเมินมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการ ควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken)

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับประเด็นด้านการพิจารณาอนุมัติอนุญาต/การใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่หรือการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อจะนำขึ้นตอนของกระบวนการ **๑. การรับโอนข้าราชการ ๒. การพิจารณาผลการจัดซื้อจัดจ้าง ๓. การรับชำระเงินค่าธรรมเนียมและการออกใบเสร็จรับเงิน** ที่เป็นความเสี่ยงที่อยู่ในระดับตั้งแต่ปานกลางขึ้นไป มาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเพื่อป้องกัน และลดโอกาสการทุจริต

ระดับ	คำอธิบายการประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสมซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสียหายอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิภาพ การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงทุจริต

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับขั้นตอน	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			
				Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
๒. การพิจารณาผล การจัดซื้อจัดจ้าง	๑. จัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี	๑. การจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีและประกาศเผยแพร่ต่อสาธารณะ	เจ้าหน้าที่พัสดุไม่จัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีและประกาศเผยแพร่ต่อสาธารณะตามกฎหมายกำหนด	๒	๒	๔	ต่ำ
	๒. ขออนุมัติเสนอหัวหน้าหน่วยงานขออนุมัติจัดซื้อจัดจ้างและแต่งตั้งคณะกรรมการ	๒. การขออนุมัติจัดซื้อจัดจ้าง เจ้าหน้าที่พัสดุหรือหน่วยงานผู้ใช้งานทำบันทึกขออนุมัติ พร้อมทั้งแต่งตั้งคณะกรรมการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	เจ้าหน้าที่พัสดุขออนุมัติการจัดซื้อจัดจ้าง และแต่งตั้งคณะกรรมการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ไม่ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมายที่กำหนด	๒	๒	๔	ต่ำ
	๓. กำหนดราคากลางคำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด	๓. การกำหนดราคากลางจัดทำราคากลางตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด เพื่อเป็นฐานในการใช้งบประมาณ	เจ้าหน้าที่อาจกำหนดราคากลางไม่เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย ทำให้หน่วยงานได้รับความเสียหาย	๒	๒	๒	ต่ำ

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับขั้นตอน	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (L x I)			
				Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง
	๔. จัดทำร่างขอบเขต ของงาน (TOR) และ ประกาศเชิญชวน	๔. การเลือกวิธีจัดซื้อจัด จ้าง เลือกวิธีจัดซื้อจัดจ้าง ที่เหมาะสมตามวงเงิน เช่น วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป (e-Bidding) หรือวิธี เฉพาะเจาะจง	เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำร่าง ขอบเขตของงานไม่ถูกต้องที่ เหมาะสมกับวงเงินที่จัดซื้อ จัดจ้างตามแผนการจัดซื้อ จัดจ้าง	๒	๒	๔	ต่ำ
	๕. คัดเลือกผู้เสนอ ราคา ดำเนินการผ่าน วิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (e-market), วิธี ประกวดราคา อิเล็กทรอนิกส์ (e- bidding), วิธีคัดเลือก หรือวิธีเฉพาะเจาะจง	๕. การดำเนินการจัดหา เผยแพร่ร่างประกาศและ เอกสารประกวดราคา อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ ผู้ประกอบการยื่นข้อเสนอ และราคา	เจ้าหน้าที่ที่มีการคัดเลือก ผู้เสนอราคาโดยอาจมีการ เอื้อประโยชน์ให้แก่ ผู้ประกอบการที่เสนอ ผลประโยชน์	๒	๒	๒	ต่ำ

การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

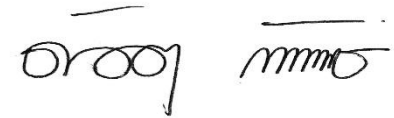
ชื่อกระบวนการ การพิจารณาผลการจัดซื้อจัดจ้าง								
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินงาน	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๒.	๑. การจัดทำแผนจัดซื้อจัด จ้าง จัดทำแผนการจัดซื้อ จัดจ้างประจำปี ปีและประกาศเผยแพร่ต่อ สาธารณะ ๒. การขออนุมัติจัดซื้อจัด จ้าง เจ้าหน้าที่พัสดุหรือ หน่วยงานผู้ใช้งานทำ บันทึกขออนุมัติ พร้อม แต่งตั้งคณะกรรมการ ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ๓. การกำหนดราคากลาง จัดทำราคากลางตาม หลักเกณฑ์ที่กฎหมาย กำหนด เพื่อเป็นฐานใน การใช้งบประมาณ ๔. การเลือกวิธีจัดซื้อจัด จ้าง เลือกวิธีจัดซื้อจัดจ้าง ที่เหมาะสมตามวงเงิน เช่น วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป (e-Bidding) หรือ วิธีเฉพาะเจาะจง	๑. เจ้าหน้าที่พัสดุไม่ จัดทำแผนการจัดซื้อ จัดจ้างประจำปี ๒.เจ้าหน้าที่พัสดุขอ อนุมัติการจัดซื้อจัด จ้าง และแต่งตั้ง คณะกรรมการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ไม่ถูกต้อง ตามระเบียบ กฎหมายที่กำหนด ๓. เจ้าหน้าที่อาจ กำหนดราคากลางไม่ เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ทำให้ หน่วยงานได้รับความ เสียหาย ๔. เจ้าหน้าที่พัสดุ จัดทำร่างขอบเขต ของงานไม่ถูกต้องที่ เหมาะสมกับวงเงินที่ จัดซื้อจัดจ้างตาม แผนการจัดซื้อจัดจ้าง	ต่ำ	๑. มีการประกาศเจตนาธรรมณ์ นโยบาย No Gift Policy จาก การปฏิบัติหน้าที่ ๒. จัดกิจกรรมหรือเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริม และขับเคลื่อนนโยบาย No Gift Policy /การป้องกัน การขัดกันแห่งผลประโยชน์ ๓.มีการกำกับติดตามและมี การรายงานผลการ ดำเนินการ ตามนโยบาย No Gift Policy ๔. จัดประชุมซักซ้อมเกี่ยวกับ การจัดซื้อจัดจ้างกำชับ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายอย่างเคร่งครัด	๑. มีการประกาศ เจตนาธรรมณ์ นโยบาย No Gift Policy จาก การปฏิบัติหน้าที่ โดยผู้บริหารสูงสุดของ หน่วยงาน พร้อมทั้ง แจ้งเวียนแนวทางการ ปฏิบัติเพื่อให้ทุกส่วน ราชการยึดถือปฏิบัติ อย่างเคร่งครัด ๒. จัดกิจกรรมหรือเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริม และขับเคลื่อนนโยบาย No Gift Policy /การป้องกัน การขัดกันแห่ง ผลประโยชน์ ๓.มีการกำกับติดตามและมีกา รายงานผลการ ดำเนินการ ตามนโยบาย No Gift Policy ๔. มีการมอบนโยบาย/ ประชุมซักซ้อมความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง กำชับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตาม	๑ ต.ค. ๒๕๖๘ - ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๙	ไม่ใช้ งบประมาณ	งานนิติการ/ สำนัก ปลัดเทศบาล งานพัสดุ/ กองคลัง

ชื่อกระบวนการ การพิจารณาผลการจัดซื้อจัดจ้าง								
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือ ป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินงาน	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
	๕. การดำเนินการจัดหา เผยแพร่ร่างประกาศและ เอกสารประกวดราคา อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ ผู้ประกอบการยื่น ข้อเสนอและราคา	เจ้าหน้าที่มีการ คัดเลือกผู้เสนอ ราคาโดยอาจมีการ เอื้อประโยชน์ให้แก่ ผู้ประกอบการที่ เสนอผลประโยชน์			ระเบียบกฎหมายอย่างเคร่งครัด			

นางสาวกอบกาญจน์ วงศ์เศษ (ผู้จัดทำ/ผู้ปฏิบัติ)

นิติกรชำนาญการ

นางสาวณิดา วังษ์พันธ์ (หัวหน้าผู้จัดทำ)

ปลัดเทศบาลตำบลปรังค์กู๋